

falbet, at man vil faae saa Meget ud af Loven, at Jernbanebestyrelsens rimelige Raad kunne blive tilfredsstillende, naar den, som i saa mangfoldige Tilfaelde er fket, vil imødekomme Publikums Ønsker, og saa staaar overfor gjenstridige Lodseiere, som gjøre større Fordringer end rimeligt er, altsaa at der kommer Noget ud af Lovforslaget, tjenligt til dette Niemed, der haade fra Bevilgningsmyndighedens og fra Jernbanebestyrelsens Stadspunkt er ønskelig, som overfor saadanne Forhold, som tidligere mange Gange have forhindret Foranstaltninger, om hvis Ønskelighed i Grunden alle Parter vare enige. — Der er af et enkelt Medlem nævnt Spørgsmaalet om Forholdene ved Standerborg-Station. Jeg er ogsaa tilbøjelig til, at tro, efter hvad jeg har hørt derom, at Repræsentationen har været lidt for afvisende overfor de private Forhandlinger om dette Spørgsmaal, og at Sagen muligt var gaaet i Orden, hvis dette ikke havde været Tilfaeldet. Saadant kan jo hænde ogsaa i mange andre Tilfaelde, men ganske vist, der kan gives og har ogsaa i flere Tilfaelde været Lodseiere, som have ved ublu Fordringer forhindret Foranstaltninger, som baade Jernbanebestyrelsen og Rigsdagen have ønsket for nyttige, og de Tilfaelde maa vi over, men rigtignok over paa en saadan Maade, at vi ikke derved i ren Almindelighed give alle til Banerne stødende Lodseiere for Udviklers Bedkommende i Jernbanebestyrelsens Bold en Gang for alle; thi er Loven en Gang vedtaget med dette almindelige Indhold, faae vi det ikke tilbage. Hvad vi give til Politivæsen og Administration, det give de ikke tilbage, allermindst under de nuværende Forhold.

Sage: Det forekommer mig, at denne Lov under alle Omstændigheder bør fremmes, blandt Andet fordi Loven af 5te Marts 1845 er affattet i saadanne Udtryk, at Administrationen vistnok kunde nøies med den, naar der ikke var fremkommet den Praxis, at man underhaanden med det Gode har søgt at faae de Fordstykker afstaaede, hvis Erhvervelse ansaas for fornøden. Jeg tror, at hvis man vil hørte saadanne Ting hertil, som ere antydede fra forskjellige Sider, hvorved man reiser de egentlige Konfliktspørgsmaal, i hvert Fald faar man dem i Baggrunden, vil Følgen blive, at Administrationen benytter Forordningen af 5te Marts 1845 til at gaa efter sit eget Ønske. (Udfrydelse af Berg.) Ja, det er et Fortolkningsspørgsmaal; jeg tror, at det ærede Medlem ved at gjennemløse Forordningen vil komme til dette Resultat. Jeg

har da hørt af kompetente Folk, at det var mærkværdigt, at Administrationen overhovedet havde vist en saadan Samvittighedsskuldhed (Udfrydelse). Jeg vilde have tilføjet: en saa overdreven Samvittighedsskuldhed eller urimelig Ugygtelighed, at den havde antaget, at den i det enkelte Tilfaelde ikke havde Besøielse til at bære sig saaledes ad. Naar der staaar i Forordningen, at den fornødne Jord til Jernbaneanlæg, til Bane-gaarde, Stationer o. s. v., ligger det egentlig i Sagens Natur — ligeegyldigt om det er 1 eller maaste 10 Aar efter Banens Anlæg — at det fornødne til Anlæg og Banens Brug har Regjeringen ifølge Forordningen Ret til at expropriere (Nødfigelse). Ja, det er den Betragtning, jeg fremstiller, jeg vil ikke gjøre mig til Lovfortolker, men blot gjøre opmærksom paa, at hvis man gjør Loven altså bekværlig for Regjeringen, tror jeg, det staaar i dens Magt at undværende. Det vilde da ogsaa være meget uheldigt, hvis Statskassen endnu i en Række af Aar skulde offere betydelige Summer for at tilfredsstille de ofte meget ublu Fordringer, der, efter hvad der er mig sagt, stilles, hvad forøvrigt den høitærede Minister, hvis han vil, vil kunne oplyse. Saaledes have nok Fordringerne for Afstaaelse af Jord langs med den nybte Bane udgjort fra 3,000 til 6,400 Kr. pr. Tønde Land. Vi kunne virkelig ikke være ligeegyldige ved, at det efterhaanden bliver Skat og Brug her i Landet, at man overfor det offentlige stiller aldeles urimelige Fordringer, saa at Ståten saavel som Kommuner og andre offentlige Institutioner, som skulle expropriere, lide Tab, idet der overfor dem anlægges en fuldstændig urimelig Værdimaalestoft. Vi have jo set ved mangfoldige Anlæg i den senere Tid, at der er givet uoverordentlig store Erstatningssummer, der i mange Henseender have haft saadanne Dimensioner, at de kommunale Raad ofte ere saaledes stillede, at det er helt andre Regler, der blive lagte til Grund for Taxationerne nu end tidligere. Dette, forekommer det mig, bør Lovgivningsmagten saa vidt muligt forhindre og værges Statskassen imod, og der for vil jeg tillade mig paa det Barmeste at anbefale dette Lovforslag.

Bjornbaf: Det stiller sig for mig saaledes, at vi ikke bør gaa ind paa at udvide Retten til Expropriation udover det aldeles Nødvendige. Der kan vel siges, at der hist og her stilles ublu Fordringer, at der og der forlanger man for Meget, men vi ere ikke berettigede til alene at stille os paa Statskassens Side eller paa de offentlige Institu-